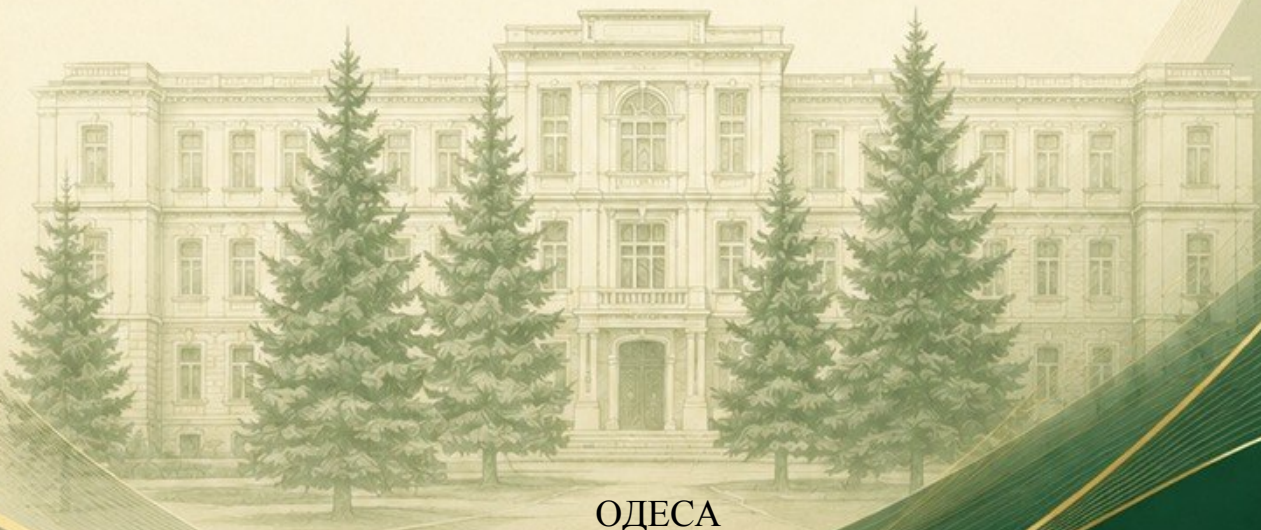

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Міжнародна сертифікація ТКТ Module 1 є ефективним інструментом розвитку методичної компетентності вчителя англійської мови та важливим чинником його професійного зростання. Зміст модуля сприяє формуванню цілісного розуміння процесів навчання й викладання іноземної мови, розвитку навичок критичного аналізу освітньої практики та впровадженню сучасних педагогічних підходів.

Перспективним напрямом подальшого розвитку є інтеграція елементів підготовки до ТКТ у програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, а також у зміст методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови у закладах вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Cambridge English. ТКТ (Teaching Knowledge Test). URL <https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/teaching-qualifications/tkt/> (дата звернення: 28.05.2026)
2. Cambridge English. About ТКТ Tests. URL <https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/teaching-qualifications/tkt/about-tkt/> (дата звернення: 28.05.2026)
3. Harmer J. *The Practice of English Language Teaching*. 5th ed. Harlow : Pearson Education Limited, 2015. 446 p.
4. Scrivener J. *Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching*. 3rd ed. London : Macmillan Education, 2011. 416 p.
5. Thornbury S. *An A-Z of ELT: A Dictionary of Terms and Concepts Used in English Language Teaching*. Oxford : Macmillan Education, 2006. 256 p.
6. Richards J. C., Rodgers T. S. *Approaches and Methods in Language Teaching*. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 410 p.
7. Lightbown P. M., Spada N. *How Languages Are Learned*. 5th ed. Oxford : Oxford University Press, 2021. 320 p.
8. Ur P. *A Course in English Language Teaching*. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2024. 389 p.

ПИЛИПЮК Тетяна Володимирівна
ORCID ID: 0009-0000-0831-2277
DOI:https://doi.org/10.24195/EducationalProcess2026-1

ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується активним реформуванням усіх складових освітнього процесу. Основними напрямками трансформацій є впровадження компетентнісного підходу, цифровізація освіти, гуманізація навчання, розвиток інклюзивного освітнього середовища та

забезпечення якості освіти відповідно до європейських стандартів [1,2]. У цих умовах особливого значення набуває педагогічна творчість як необхідна складова професійної діяльності сучасного вчителя [4].

Освітні реформи, зокрема реалізація Концепції Нової української школи, орієнтують педагогів на формування в учнів не лише предметних знань, а й ключових компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в сучасному суспільстві [3]. Серед них – критичне мислення, вміння працювати в команді, комунікабельність, здатність до навчання впродовж життя, цифрова грамотність та креативність. Саме тому педагог уже не може виконувати виключно функцію транслятора знань, а має бути фасилітатором, наставником, організатором творчої та дослідницької діяльності учнів [5].

Педагогічна творчість є складним багатограним явищем, яке охоплює здатність учителя до створення нових педагогічних ідей, пошуку нестандартних підходів до навчання й виховання, моделювання ефективного освітнього середовища [4]. Вона проявляється у творчому використанні сучасних методів навчання, адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб учнів, впровадженні інноваційних технологій та розробленні авторських методичних матеріалів [7].

Особливого значення педагогічна творчість набуває в умовах цифрової трансформації освіти. Використання інтерактивних платформ, електронних освітніх ресурсів, штучного інтелекту, хмарних технологій, віртуальної та доповненої реальності сприяє оновленню змісту та форм організації навчання [6]. Сучасний педагог повинен уміти не лише використовувати цифрові інструменти, а й творчо інтегрувати їх в освітній процес для розвитку пізнавальної активності та мотивації учнів.

Ефективним засобом реалізації педагогічної творчості є застосування інтерактивних технологій навчання. Проектна діяльність, кейс-метод, вебквести, дебати, STEM-освіта, гейміфікація, змішане та перевернуте навчання створюють умови для активної взаємодії учасників освітнього процесу, розвитку самостійності й творчого мислення здобувачів освіти [7]. Такі підходи сприяють формуванню в учнів вміння аналізувати інформацію, приймати рішення та застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Важливою складовою педагогічної творчості є здатність учителя до професійної рефлексії та саморозвитку. Сучасні умови вимагають від педагога постійного оновлення знань, удосконалення професійної майстерності, готовності до інноваційної діяльності та відкритості до змін [5]. Творчий педагог не лише використовує вже існуючі методики, а й створює власні освітні продукти, методичні рекомендації, цифрові ресурси та моделі організації навчання.

Педагогічна творчість також безпосередньо пов'язана з гуманістичними засадами освіти. Реалізація принципів дитиноцентризму, педагогіки партнерства, емоційної підтримки та індивідуального підходу потребує від

учителя високого рівня емпатії, комунікативної культури та творчого мислення [8]. Саме творчий підхід дозволяє педагогу створювати психологічно комфортне освітнє середовище, у якому кожен учень відчуває свою значущість та можливість успішної самореалізації [9].

У сучасних умовах особливого значення набуває проблема формування готовності майбутніх учителів до творчої професійної діяльності. Система професійної підготовки педагогічних кадрів повинна бути орієнтована на розвиток креативності, інноваційного мислення, цифрової компетентності та здатності до педагогічного проєктування. Важливими складовими такої підготовки є участь студентів у науково-дослідній роботі, педагогічних тренінгах, майстер-класах, професійних конкурсах та практичній діяльності.

Отже, педагогічна творчість у контексті сучасних освітніх реформ є необхідною умовою успішної професійної діяльності вчителя та важливим чинником підвищення якості освіти. Вона забезпечує ефективне впровадження інновацій, сприяє розвитку особистості учня та створює передумови для формування конкурентоспроможного фахівця, здатного діяти в умовах сучасного інформаційного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>
4. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості. Підручник. Київ. 2006. 344 с.
5. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність. Підручник. Київ. 2004. 422 с.
6. Биков В. Ю. Цифрова трансформація освіти і науки: теорія та практика. Київ. Інститут цифровізації освіти НАПН України. 2022. 310 с.
7. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Науково-методичний посібник. Київ. А.С.К. 2004. 192 с.
8. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. Київ. 2011. 520 с.
9. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти. Підручник. Київ. 2012. 504 с.

Іванова Наталія Володимирівна Освіта і культура в стилі педагогіки Фрідріха Фребеля: деякі аспекти підготовки вихователя	31
Карпілянський Дмитро Анатолійович. Кривенко Таїсія Сергіївна Результати емпіричного дослідження складових готовності майбутніх психологів до надання практичної допомоги колишнім комбатантам	34
Кусташ Юлія Іванівна, Чудовська Вікторія Анатоліївна Інноваційні підходи до підтримки студентів з розладами аутистичного спектра в умовах трансформації освітнього процесу у закладах вищої освіти	38
Лозова Тетяна Олександрівна Міжнародна сертифікація вчителів англійської мови: фокус на ТКТ (Teaching Knowledge Test)	40
Пилипюк Тетяна Володимирівна Педагогічна творчість у контексті сучасних освітніх реформ	42
Полеводова Наталія Григорівна Використання штучного інтелекту на уроках української мови в 5–9 класах Нової Української Школи: можливості та виклики	45
Пономаренко Віталій Євгенович Розвиток soft skills у студентів закладів вищої освіти	46
Попелюк Вікторія Павлівна Teaching listening comprehension to cadets of the military academy	48
Родідял Дар'я Олександрівна Формування критичного мислення студентів у процесі викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти	49
Ручкіна Маріанна Миколаївна Формування професійної готовності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами асистентської практики	51
Сакалюк Оксана Олександрівна Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці магістрів	54